

Samen sterker!

Actieprogramma Economie Gouda 2014 en 2015

januari 2014

Inhoud

1.	Nieuw élan	3
1.1	Ontwikkelingen in Gouda	3
1.2	Ontwikkelingen in Midden-Holland	5
2.	Het economisch speelveld	6
3.	Een stevig fundament	8
3.1	Economisch beleid in Gouda	8
3.2	Economisch beleid regio Midden-Holland	9
4.	Doorontwikkeling economisch klimaat Gouda	10
4.1	Bestaande activiteiten	10
4.1.1	Stadsmarketing en Toerisme	10
4.1.2	Programma Binnenstad	10
4.1.3	Onderwijs en arbeidsmarkt	12
4.2	Nieuw te ontwikkelen activiteiten	13
4.2.1	Structuurversterking	13
4.2.2	Ruimtelijk Beleid	14
4.2.3	Vestigingsklimaat en dienstverlening	15
4.2.4	Innovatie en kennismanagement	15
4.2.5	Ondernemerschap en starters	16
5.	Uitgangspunten, werkwijze en duurzaamheid	18
5.1	Uitgangspunten en werkwijze actieprogramma economie	18
5.2.	Personele en financiële inzet	19
5.3	Duurzaamheid en het actieprogramma economie	19
6.	Actieprogramma Economie Gouda 2014 en 2015	20
7.	Organisatieschema	21
	Bijlage 1: Gouda in sociaal-economisch perspectief	22
	Bijlage 2: Realisatie actieprogramma Economische Visie 2005-2010	23

1. Nieuw élan

1.1 Ontwikkelingen in Gouda

In maart 2013 brachten de besturen van verschillende ondernemersverenigingen in Gouda belangrijk nieuws naar buiten:

De Raad voor Handel Industrie en Dienstverlening Gouda (RHID), Samenwerkende Ondernemersverenigingen Gouda (SoG), VNO-NCW RijnGouwe, de Goudse Businessclub (GBC) en de Kamer van Koophandel (KvK) hebben afgesproken om samen te gaan werken in het platform Gouda Onderneemt!

Deze samenwerking heeft twee belangrijke pijlers: het gezamenlijk behartigen van de belangen van het Goudse bedrijfsleven en het gezamenlijk organiseren van netwerkmomenten.

Gouda Onderneemt! zal het gesprek aan gaan met de gemeente Gouda. Nu nog overleggen de verschillende ondernemersverenigingen, met ieder hun eigen belang, apart met de gemeente. Die belangenbehartiging verdwijnt niet, maar op een aantal belangrijke en grote dossiers trekken de ondernemersverenigingen samen op. Dit zijn dossiers die van cruciaal belang zijn voor ondernemers in Gouda en de directe omgeving.

Economische speerpunten Gouda Onderneemt!

De belangrijkste thema's en speerpunten zijn:

- 1. Bereikbaarheid, infrastructuur en parkeren.** Door de centrale ligging als Unique Selling Point is de bereikbaarheid van, en binnen, Gouda van cruciaal belang. Bereikbaarheid beperkt zich niet tot autobereikbaarheid, ook de OV functie en vervoer over water zijn belangrijke modaliteiten.
- 2. Bestemmingsplannen, regels en lokale lasten.** Ruimte is een belangrijke voorwaarde voor groei van bedrijfsleven. Fysieke ruimte, maar ook bv. milieuruimte en flexibele regels zijn belangrijke vestigingsvoorwaarden.
- 3. Stadsmarketing & promotie.** Gouda heeft goud in handen. Als regiogemeente met een historische binnenstad en een entree naar het Groene Hart moet Gouda het toeristisch potentieel zoveel mogelijk benutten en de vitaliteit als koopcentrum stimuleren.
- 4. Regionale samenwerking en positionering.** Gouda heeft regionaal een centrale functie. De positie van de regio Midden Holland ten opzichte van de omgeving (Zuidvleugel, Metropoolregio) is niet sterk. Voor de ontwikkeling van Gouda en de regio is een sterke positie in / of ten opzichte van omliggende regio's cruciaal.
- 5. Aansluiting van onderwijs op de arbeidsmarkt.** Technisch personeel en personeel voor de zorg is schaars en ook voor de toekomst worden personeelstekorten verwacht.

Op 9 april, 17 september en op 12 november 2013 hebben gesprekken met het college van B&W plaats gevonden. Hierin zijn ambities gedeeld en is gezocht naar een werkwijze om op een effectieve en efficiënte manier aan de thema's en speerpunten te werken. De samenwerking tussen ondernemers en gemeente in Alphen aan den Rijn is hierbij als 'good practice' gepresenteerd. Besloten is om voor de gemeente Gouda een actiepro-

gramma economie op te stellen. Deze nota biedt hiervan een neerslag.

Bestuurders van GO! en de gemeente Gouda hebben in de afgelopen periode gesprekken gevoerd over de thema's uit het manifest van Gouda Onderneemt! Hierin is een aantal (nieuwe) ambities voor Gouda genoemd. Deze ambities zijn meegenomen in het actieprogramma. Een greep uit genoemde ambities:

Gouda is sterk in MBO

We streven ernaar dat Gouda het beste MBO onderwijs van de regio krijgt

Gouda is sterk in Zorg, ICT, Ingenieursdiensten, Techniek, Maak, Bouw en Groothandel

Wij starten sectoroverleggen om deze structuur meer reliëf te geven en gedeelde problemen en kansen aan te pakken

We gaan bevorderen dat meer studenten het MBO verlaten met een diploma

**Kantorenleegstand is in Gouda bovengemiddeld; Slecht voor werkgelegenheid en vestigingsklimaat
Wij gaan een Taskforce leegstand instellen**

**Penetratiegraad mobiele telefonie in NL is 125%
Gratis WIFI onderstreept gastvrijheid van de stad
Wij onderzoeken op welke manier wij gratis WIFI kunnen introduceren op de Markt in Gouda**

**Gouda gaat voor 1 miljoen bezoekers in 2017.
Hiervoor is ontwikkeling van een toeristische trekker nodig**

We gaan meer inzetten op het thema kaas; de kaasmarkt groeit uit tot topattractie

**Gouda heeft de afgelopen jaren flink geïnvesteerd in de parkeercapaciteit
Nu gaan het erom, deze optimaal te benutten
Samen met binnenstadondernemers zetten we in op communicatie, verwijzing, gastvrijheid en gemak**

Gouda heeft een bloeiend en innovatief MKB

We gaan in overleg met provincie Zuid-Holland om Gouda's innovatieve MKB beter te laten aansluiten bij de topsectoren van het Rijk en de Zuidvleugel

**Gouda ligt strategisch op knooppunt van wegen
We zorgen dat Gouda goed bereikbaar blijft per spoor, over de weg en over water ->
Status IC station behouden, afslag A12 behouden, bereikbaarheid N207/N11, A20 bevorderen, meer doen met waterwegen (overslagterminal), verbeteren relatie ommeland (recreatieve routes)**

Werkgevers hebben onvoldoende kennis van bestaande mogelijkheden (financieel en faciliteiten) om mensen met afstand tot de arbeidsmarkt op te leiden en aan te nemen

We gaan het werkgeversservicepunt beter in positie brengen

**De binnenstad is het meest onderscheidende deel van de stad
Met het Programma Binnenstad stemmen we alle activiteiten die gericht zijn op de binnenstad op elkaar af**

**Op 1 januari 2015 treedt de Participatiewet in werking
We bereiden ons hier samen op voor**

Leegstand van winkels in de binnenstad baart ons zorgen

Verschillende projecten met bewoners, ondernemers en makelaars geven ons nieuwe inzichten om hiermee om te gaan en tot een andere invulling te komen

1.2 Ontwikkelingen in Midden-Holland

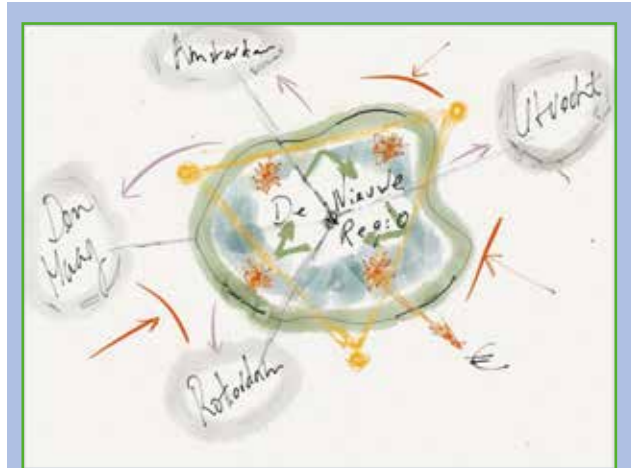
Gouda is centrumgemeente van de regio Midden-Holland. Dit is de ruimtelijke context waarin wij opereren. Ook de regio heeft nieuwe ambities geformuleerd en werkt hieraan onder de (werk)titel “De Nieuwe Regio”. Ontwikkelingen in dit kader zijn relevant voor het actieprogramma economie. Vanuit het actieprogramma wordt ingezet op strategische vertegenwoordiging binnen De Nieuwe Regio.

Beschrijving van de regio

Midden-Holland is een krachtige, stabiele, innovatieve en groene regio, die zorgt voor werkgelegenheid, arbeidspotentieel, recreatiemogelijkheden en doorvoer van en naar andere regio's. Het Midden- en Kleinbedrijf (MKB) heeft een cruciale functie voor de regionale economie en de regionale arbeidsmarkt. Belangrijkste 'Unique Selling Point' is de centrale ligging van de regio, strategisch gepositioneerd in de Randstad. Naast een 'eigen' economie is de regio voor een belangrijk deel georiënteerd op de Zuidvleugel van de Randstad (Rotterdam-Den Haag). Naast de 'verzorgende' functies zoals zorg, detailhandel en toerisme / recreatie zijn 'stuwende' sectoren van cruciaal belang voor Gouda en de regio. Metaalindustrie, maakbedrijven, transport & logistiek en (groot)handelsbedrijven zorgen voor groei en werkgelegenheid door hun focus op export en innovatie. In de regio is ook de greenport / glastuinbouw een belangrijke economische motor. Zakelijke dienstverlening is een belangrijke werkgever in Gouda.

Figuur 1: Het Intergemeentelijk Samenwerkingsverband Midden-Holland

Figuur 2: De Nieuwe Regio

Economische ambities De Nieuwe Regio

Om alle kwaliteiten nog beter te benutten, is een gezamenlijke investering in de regio (kwaliteiten) gewenst. Zoals we binnen de regio meer willen inzetten op samenwerking, zo willen we dat ook op bovenregionaal niveau. Wij hebben bijvoorbeeld iets te bieden aan het cluster Life Sciences (Leiden e.o.), omdat wij in onze regio een groot zorgcluster hebben met een krachtig en vernieuwend ziekenhuis. Wij hebben bijvoorbeeld iets te bieden aan het cluster Maritiem, omdat wij toonaangevende MKB bedrijven in de regio hebben die producten ontwikkelen en produceren voor de offshore industrie, wij hebben een veenweidegebied dat ingezet kan worden als proeftuin voor het opwekken van energie (LU Wageningen), wij zijn een belangrijke schakel in de logistieke keten van de 2e Maasvlakte naar het achterland en willen dat versterken door het vervoer over water kansen te bieden (realiseren 2e overslaghub naast van Uden te Alphen), wij hebben krachtige sectoren zoals de ICT en de ingenieurssector, wij hebben een ROC dat de ambitie heeft om een toonaangevend vakcollege te zijn, etc. etc. We willen met relevante partners de mogelijkheden verkennen en een kansenkaart voor de economie van de regio opstellen.

Om als regio krachtiger te functioneren, is bewustzijn van lokale kwaliteiten en ambities een voorwaarde. In dat licht komt het nieuw élan dat het bestuur van GO! uitspreekt, samen met het college van B&W van de gemeente Gouda, precies op tijd.

2. Het economisch speelveld

Het economisch klimaat in Gouda wordt bepaald door acht thema's:

1. Vestigingsklimaat en dienstverlening
2. Ruimtelijk Beleid
3. Stadsmarketing en Toerisme
4. Onderwijs en arbeidsmarkt
5. Structuurversterking
6. Ondernemerschap en starters
7. Innovatie en kennismanagement
8. Programma Binnenstad

Vijf van de acht thema's zijn te herleiden uit het Manifest van Gouda Onderneemt! De overige drie thema's komen voort uit een analyse van economische agenda's van andere gemeenten, de Economische Visie 2005-2010 van Gouda, de discussie tussen bestuur GO! en college op 12 november 2013 en lopende activiteiten binnen de gemeente.

Figuur 3: Het economisch klimaat

Thema's Manifest Gouda Onderneemt!	Komen terug als thema:
Bereikbaarheid	Vestigingsklimaat en dienstverlening
Ruimte en regels	Ruimtelijk beleid Vestigingsklimaat en dienstverlening
Stadsmarketing	Stadsmarketing en Toerisme
Onderwijs-arbeidsmarkt	Onderwijs en arbeidsmarkt
Regionale positionering en samenwerking	Structuurversterking
	Toevoeging:
	Ondernemerschap en starters
	Innovatie en kennismanagement
	Programma Binnenstad

Tabel 1: Overzicht thema's economisch klimaat

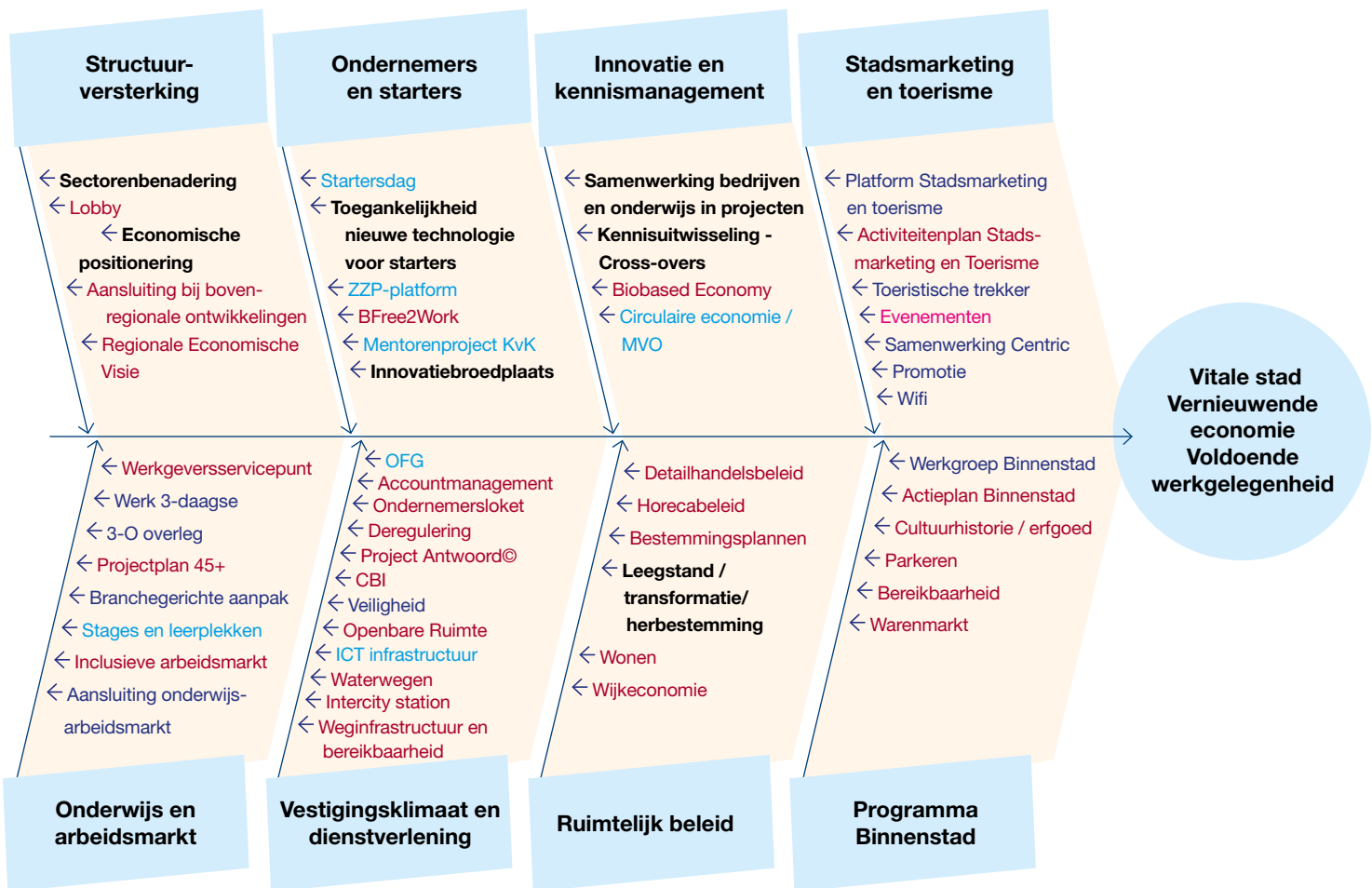
Deze thema's dragen allen bij aan een beter economisch klimaat in Gouda, en daarmee aan een vitale stad, een vernieuwende economie en voldoende werkgelegenheid.

Onderstaande figuur geeft weer, welke activiteiten bij deze acht thema's (kunnen) horen. Nog niet alle activiteiten die genoemd worden onder de thema's worden al daadwerkelijk uitgevoerd. De kleuren in de figuur laten zien wie trekkers zijn van activiteiten die al worden uitgevoerd (ondernemers, gemeente, bewoners, gedeelde verantwoordelijkheid).

Bij sommige activiteiten is het trekkerschap nog onbe-

paald (want nog niet in uitvoering).

Het overzicht laat zien dat alle portefeuillehouders van het gemeentebestuur bijdragen aan het economisch klimaat in Gouda. Daarom is de betrokkenheid van alle portefeuillehouders bij het actieprogramma economie gewenst en vindt een aantal keer per jaar overleg plaats tussen het bestuur van Gouda Onderneemt! en het voltallige college van B&W.

Figuur 3: Het economisch speelveld.

Alle activiteiten zijn een gedeelde verantwoordelijkheid, echter:

- Bij de activiteiten in bruin neemt de gemeente / overheid met name het voortouw;
- Bij de activiteiten in aqua nemen de ondernemers met name het voortouw;
- Bij activiteiten in roze nemen bewoners met name het voortouw;
- De activiteiten in blauw vinden plaats in een setting waarbij de verantwoordelijkheid door ondernemers en gemeente echt gedeeld is;
- De activiteiten in zwart vinden nog niet plaats en zijn daarom nog onbepaald.

3. Een stevig fundament

3.1 Economisch beleid in Gouda

Uiteraard starten we het actieprogramma niet vanaf een nul situatie. Ook de Economische Visie Gouda 2005-2010 “Aantrekkelijk ondernemen – Veelzijdige werkgelegenheid” sloot af met een actieprogramma. Dit actieprogramma is de afgelopen jaren (grotendeels) uitgevoerd, zie bijlage 2. Dit betekent dat we werken vanaf een stevig fundament. In de afgelopen jaren is op basis van de Economische Visie al het nodige gerealiseerd:

- Actualisatie beleidskader detailhandel: Detailhandelsvisie “Meer Keuze in Winkelen 2009-2020”.
- Actualisatie beleidskader Horeca: Horecanota “Eten, drinken en overnachten in Gouda 2008-2017”.
- Uitbreiding hotelaanbod: opening Best Western City Hotel Gouda (augustus 2012).
- Arbeidsmarktbeleid als thema nadrukkelijker opgepakt; opstellen interne notitie arbeidsmarktbeleid (2011) die als basis heeft gediend voor werkprogramma 3-O overleg.
- Positionering Gouda als kantorenlocatie voor Midden-Holland.
- Herstructurering Goudse Poort.
- Ontwikkeling GO-Stores (PDV cluster op Goudse Poort).
- Ontwikkeling Gouwe Park (in samenwerking met Zuidplas en Waddinxveen).
- Doorstart Stadsmarketing en aanstelling coördinator Stadsmarketing.
- Doorstart VVV en aanstelling coördinator Toerisme.
- Uitvoering benchmark Ondernemersklimaat (2005, 2007, 2009, 2011).
- Behalen Bewijs van Goede Dienst (2012).
- Deregulering / vermindering administratieve lasten, o.a. deelname aan KvK project ‘Ranking the Rules’¹.
- Naar aanleiding van een benchmarkonderzoek (vergelijking met andere gemeenten) is in 2008 een accountmanager voor bedrijven aangesteld.
- Vanuit de afdeling EZ worden alle (bestuurlijke) contacten en overleggen met bedrijfsleven en -verenigingen gecoördineerd.
- Er is sinds 2007 een Ondernemersloket actief.

- Om interne afstemming te bereiken is een gemeentelijk vakoverleg economie opgestart.

Daarnaast is vanuit bestaande samenwerkingsrelaties met ondernemers(verenigingen) het initiatief genomen voor de instelling van het Ondernemersfonds Gouda (OFG), dat de organisatiegraad van ondernemers enorm heeft verbeterd, en de werkgroep Flankerend Beleid (inmiddels werkgroep Binnenstad), die werkt aan de verbetering van het economisch functioneren van de binnenstad. Op basis van de werkzaamheden van deze werkgroep is per 1 juli 2013 een centrummanager voor de binnenstad aangesteld. Detaillisten hebben in 2013 een verruiming van de koopzondagen gekregen.

Ook op andere vakgebieden is het nodige gebeurd dat het economisch klimaat in Gouda ten goede is gekomen:

- De gemeente heeft het initiatief genomen om BFree2Work in te richten (vrij beschikbare kantoorruimte voor ZZP-ers op de begane grond van het Huis van de Stad).
- De gemeente doet mee aan het door het Rijk geïnitieerde Project Antwoord© (1-loket voor alle vragen aan de gemeente).
- In overleg met ondernemers is gekeken naar de aanbestedingsregels in inkoopbeleid en de kans die lokale ondernemers maken bij aanbestedingen van de gemeente/regio.
- In samenwerking met gemeente, politie en ondernemers is de veiligheid verbeterd (Keurmerk Veilig ondernemen (KVO) op bedrijventerreinen, in winkelcentra en de Binnenstad; tevens in samenwerking met de horeca in de binnenstad het Convenant Veilig Uitgaan).
- De gemeente heeft samen met andere gemeenten, het UWV en Promen in de regio het Werkgeversservicepunt ingericht. Het servicepunt heeft als doel werkgevers te ondersteunen geschikt personeel te vinden voor hun vacatures. Daarnaast wil het Werkgeversservicepunt zoveel mogelijk mensen met een uitkering uit laten stromen naar passend en betaald werk. Het punt geeft advies over onder meer banenmarkten, financiële

1) Een uitgebreid memo waarin de activiteiten en resultaten t.a.v. deregulering en vermindering administratieve lasten is beschreven, is recentelijk aan de gemeenteraad toegestuurd.

regelingen en hoe werkgevers mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt werk kunnen aanbieden. Met de oprichting van het Werkgeversservicepunt is er één regionaal aanspreekpunt voor werkgevers ontstaan.

- Het Actieplan jeugdwerkloosheid is uitgevoerd.
- Er is een regionaal 3-O overleg opgestart (overleg ondernemers, onderwijs, overheid) dat uitvoering geeft aan een werkprogramma.
- Gemeenten van de regio Midden-Holland, UWV werkbedrijf, RMC, de KvK, VIP Gouda en het ID-college organiseerden jaarlijks een Toekomstdag gericht op jongeren en ouderen die werk of scholing zoeken. De bezoekers konden een beroep doen op een CV-dokter, kennis nemen van een Beroepenthermometer, inzicht krijgen in het actuele aanbod stages en leer/werkplekken en bedrijven presenteerden hun vacatures.
- Werk 3-daagse. UWV en gemeenten benaderen werkzoekenden gericht om aan de banenmarkt, trainingen en workshops deel te nemen.
- Op de Werkpleinen kunnen werkzoekenden informatie krijgen over vacatures en kennismaken met werkgevers die op zoek zijn naar personeel. Ook zijn er werkgevers die leerbanen en stages aanbieden.
- Reguliere beleidsontwikkeling en uitvoering t.a.v. wonen en parkeren en bereikbaarheid. Wonen, parkeren en bereikbaarheid zijn belangrijke aspecten van een goed vestigingsklimaat. In het kader van het dagelijks werk vinden hier ontwikkelingen plaats gericht op het versterken van deze functies.

Binnen Gouda zijn naast de ondernemersverenigingen die in het platform Gouda Onderneemt! zijn verenigd, ook verschillende samenwerkingsverbanden van ondernemers actief die gericht zijn op het ondersteunen van maatschappelijke goede doelen. Deze activiteiten vallen buiten de scope van dit actieprogramma economie.

3.2 Economisch beleid regio Midden-Holland

Op regionaal niveau maakt de gemeente Gouda deel uit van het Regionaal Economisch Overleg Midden-Holland (REO). Hierin was tot 31 december 2013 ook de Kamer van Koophandel vertegenwoordigd.

In het kader van het REO wordt al langer gewerkt aan het opstellen van een economische visie voor de regio. Het rapport Blaauwberg "Region Building in Midden-Holland" (2010) is hiervoor de basis. In 2013 is het programma Economie, Arbeidsmarkt en Onderwijs opgesteld en in de gemeenteraden van Midden-Holland als kader vastgesteld. In 2014 zal gewerkt worden aan een aanscherping van het programma en strategische speerpunten worden vastgesteld.

Het REO heeft eind 2012 een succesvolle lobby gevoerd tegen het Factory Outlet Center Bleizo.

De regio heeft daarnaast een succesvolle lobby gevoerd om de bereikbaarheid te verbeteren; de zgn. Moordrechtboog wordt momenteel gerealiseerd. De Moordrechtboog is een nieuwe provinciale weg tussen de A20 en de A12 nabij Waddinxveen. De Moordrechtboog biedt het verkeer een directe verbinding tussen de A20 en A12 en maakt de snelwegknoop bij Gouda compleet. De nieuwe weg ontlast de Zuidplasweg/N219. De weg biedt een betere ontsluiting van Gouda-West en biedt Waddinxveen een betere aansluiting op de A12 en A20.

Een nieuwe Regionale Structuurvisie Detailhandel en een actualisatie van de Regionale Bedrijventerreinenstrategie worden begin 2014 opgeleverd. Het kantorenprogramma in de gemeente Gouda is mede naar aanleiding van de economische crisis in 2011 (in neerwaartse richting) bijgesteld.

Het REO heeft een bijzondere functie in het kader van de Verordening Ruimte van de provincie Zuid-Holland. Behoeftes aan bedrijventerreinen, kantoren en voorzieningen moet regionaal worden afgestemd. Dit gebeurt in het REO.

De regio is voor de provincie gesprekspartner voor economische structuurversterking.

4. Doorontwikkeling economisch klimaat Gouda

We willen voortbouwen op het stevige fundament dat is gelegd. Want hoewel er al veel is gerealiseerd, is er altijd ruimte om het economisch klimaat nog verder te versterken en te verbeteren.

Voor elk van de acht thema's willen we een werkprogramma/actieplan opstellen.

4.1 Bestaande activiteiten

Drie van de acht thema's krijgen al vorm. Dit zijn Stadsmarketing en Toerisme, Programma Binnenstad en Onderwijs en arbeidsmarkt. Voor deze thema's zijn al publiek-private werkgroepen ingericht, die met ambtelijke ondersteuning een werkprogramma of actieplan uitvoeren. Hierbinnen zijn door de werkgroepen speerpunten voor 2014 genoemd. We nemen dit over in het actieprogramma economie.

4.1.1 Stadsmarketing en Toerisme

Over het thema Stadsmarketing en Toerisme is in oktober 2013 een voortgangsrapportage aan de gemeenteraad gestuurd.

Binnen het thema Stadsmarketing en Toerisme wordt in 2014 en 2015 uitvoering gegeven aan het Activiteitenplan Stadsmarketing en Toerisme. Hierin zijn als speerpunten benoemd:

- Versteving structuur binnenstad door behoud detailhandel en horeca o.a. "het Nieuwe Winkelen" (wifi, apps, samenwerking met ICT bedrijven en hogescholen);
- Topattractie "kaas": thematisering rond kaas- en streekproducten;
- Intensivering relatie met "business-to-business" (o.a. touroperators) met als doel toename bezoekers.

Verstevigen structuur binnenstad door behoud detailhandel en horeca

Vanuit Stadsmarketing is een samenwerkingsrelatie opgebouwd met Centric en de Haagse Hogeschool om (internationale) studenten de technologische mogelijkheden en toepassingen te laten onderzoeken voor de versterking van de fysieke winkels in Gouda en het toeristisch bezoek. Dit type samenwerking willen we in de toekomst voortzetten en mogelijk uitbreiden. Om de gastvrijheid te vergroten worden de mogelijkheden om (gratis) Wifi aan te bieden op de Markt onderzocht.

Topattractie "kaas": thematisering rond kaas- en streekproducten

Om het thema Kaas te versterken wordt de Kaasmarkt vaker georganiseerd, vernieuwd en uitgebreid met activiteiten rondom andere producten zoals specialiteiten uit Gouda en streekproducten. In samenwerking met maatschappelijke organisaties wordt gewerkt aan een plan om de beleving van 'Kaas' jaar-rond mogelijk te maken.

Intensivering relatie met "business-to-business"

(o.a. touroperators) met als doel toename bezoekers

Stadsmarketing heeft vanwege de doelgroep "bezoekers" een nauwe relatie met toeristische promotie. Het vergroten van het aantal (inter) nationale bezoekers wordt via tussenpersonen als touroperators benaderd. Ook worden er business to business beurzen bezocht in binnen- en buitenland. Daarnaast werken we aan het vergroten van het aantal zakelijke evenementen dat in Gouda wordt georganiseerd.

4.1.2 Programma Binnenstad

Het Programma Binnenstad is een doorstart van de werkgroep Flankerend Beleid. Deze werkgroep heeft in 2011 een actieplan ontwikkeld, dat in een continue proces wordt uitgevoerd. In juli 2012 is een rapportage van de werkgroep Flankerend Beleid ter kennisname aan de gemeenteraad gestuurd. In februari 2013 is de gemeenteraad geïnformeerd over de doorstart van de werkgroep Flankerend Beleid (instelling werkgroep Binnenstad) en de aanstelling van een gemeentelijke programmacoördinator Binnenstad en een externe centrummanager. Een programmacoördinator Binnenstad (a.i.) stelt momenteel het Programma Binnenstad op. Binnen de gemeente vinden veel activiteiten plaats die gericht zijn op het versterken van de binnenstad. Het Programma Binnenstad brengt deze activiteiten samen onder een noemer. De initiatieven zijn met name gericht op het 'op orde brengen van' of versterken van de (fysieke) randvoorwaarden in de binnenstad: de binnenstad moet klaar zijn om gasten te ontvangen. Hier ligt de link met Stadsmarketing en Toerisme; binnen het Programma Binnenstad zorgen we ervoor dat de binnenstad op orde is; Stadsmarketing en Toerisme zorgen voor het trekken van (meer) bezoekers naar de binnenstad. Een rapportage over het Programma Binnenstad zal in het eerste kwartaal van 2014 ter informatie naar de gemeenteraad worden gestuurd.

De werkgroep Binnenstad heeft voor 2014/2015 de vol-

gende speerpunten in het actieplan Binnenstad benoemd:

- Aanpak leegstand winkels d.m.v. “pand voor pand” benadering i.s.m. eigenaren, ondernemers, gemeente, makelaars en projectontwikkelaars;
- Verbetering uitstraling, beleving en aankleding winkelstraten; eerste pilot: (kop van de) Kleiweg;
- Parkeertevredenheid van bezoekers verhogen door betere communicatie, o.a. door optimale parkeerverwijzingen, on-line toepassingen en inzetten scouts op drukke dagen.

Aanpak leegstand winkels

De centrummanager werkt samen met een groep bewoners en Gouda Bruist! aan een pandgerichte aanpak om een deel van de leegstand in de binnenstad op te lossen. Het voordeel van deze werkwijze is de betrokkenheid van bewoners bij de problematiek. Twee werkgroepen uit de werkgroep Binnenstad gaan eveneens aan de slag met de leegstand van winkels. Een werkgroep zal in navolging van het bewonersinitiatief aan de slag gaan volgens een pand-voor-pand methode. Alle belanghebbenden bij een pand zullen worden betrokken om ideeën uit te werken die de invulling van het pand ten goede komen. Een andere werkgroep zal aan de slag gaan met het winkelaanbod in Gouda. Welke winkelformules zijn aanwezig in de stad, welke winkelformules missen we, wat zijn de kansen om nieuwe formules aan te trekken, hoe kan Gouda haar onderscheidend vermogen vergroten? Het doel is om hiermee eigenaren te inspireren om ‘out of the box’ met de invulling van leegstaande winkelpand(en) om te gaan.

Verbetering uitstraling, beleving en aankleding winkelstraten; pilot 1: (kop van de) Kleiweg

De kop van de Kleiweg is de entree naar de binnenstad vanuit het station. In die zin is de kop van de Kleiweg bepalend voor de eerste indruk die bezoekers aan de

binnenstad krijgen. De uitstraling van de kop van de Kleiweg is momenteel matig. De verhuurbaarheid van de panden op de kop staat onder druk vanwege deze matige uitstraling, onder andere veroorzaakt door het fietsparkeren aldaar. De eigenaar van een aantal panden zal een beeldkwaliteitplan laten opstellen. Samen met betrokkenen wordt daarna onderzocht op welke manier en met welke fasering aan de uitstraling van de kop van de Kleiweg kan worden gewerkt. Hierbij wordt op voorhand niets uitgesloten. Mogelijk is bijvoorbeeld vestiging van winkelondersteunende horeca (met terras) op deze plek een oplossing. Dit vereist dan wel een bestemmingsplanwijziging en bestuurlijke instemming.

Verbetering van de kwaliteit van het openbaar gebied kan ook bijdragen aan de komst van aantrekkelijke winkelformules in het gebied. Een werkgroep die is samengesteld uit deelnemers aan de werkgroep Binnenstad gaat dit verder onderzoeken.

Ook voor het de aankleding, beleving en uitstraling van andere winkelstraten zijn ideeën gegenereerd. Het DOE-platform zal hierin een grote rol spelen met name bij de verdere uitwerking. Onderwerpen die genoemd zijn: thematisering van de aankleding, eenheid in uitstraling, gastvrijheid in de stad (bijv. voldoende zitgelegenheid), voorkomen van zwerfafval, etc.

Parkeertevredenheid van bezoekers verhogen

Door de opening van de parkeergarage op het Bolwerk, de uitbreiding van Klein Amerika en de realisatie van een parkeergarage in de Spoorzone is de parkeercapaciteit voor de binnenstad ruim voldoende. Een uitdaging voor gemeente en ondernemers is om de beeldvorming die zich heeft vastgezet in de hoofden van het publiek (‘het is lastig parkeren in de binnenstad’) om te vormen naar de nieuwe situatie. Ondernemers kunnen hierin een rol spelen door het uitvoeren van (ludieke) acties in het kader van een charmeoffensief parkeren (zoals in het afgelopen jaar al heeft plaatsgevonden), door een goede verwijzing naar parkeerterreinen en – garages op hun websites en op ‘Welkom in Gouda’, door het verstrekken van informatie in de winkel, etc. De gemeente draagt bij door te zorgen voor een eenduidig verwijssysteem en een goede parkeerorganisatie.

Technologische vernieuwingen rond parkeerverwijzing en betalen voor parkeren volgen elkaar snel op. Deze ontwikkelingen worden gevolgd. Bij dit type innovaties kan ook een ‘first mover disadvantage’ optreden omdat nieuwe technologie bij implementatie al is ingehaald door nieuwere (en betere) toepassingen. Een gemeentelijke projectleider parkeren zal alle activiteiten en ontwikkelingen rond dit thema coördineren.

4.1.3 Onderwijs en arbeidsmarkt

Voor het thema Onderwijs en arbeidsmarkt is al een publiek-private werkgroep actief, het 3-O overleg. Hierin werken ondernemers, onderwijs en overheid samen. De werkgroep wordt voorgezeten door een vertegenwoordiger van VNO-NCW. Het 3-O overleg heeft scherpe ambities voor Gouda benoemd, zoals het in samenwerking met ondernemers ontwikkelen van het MBO onderwijs tot het beste van de regio. Het 3-O overleg werkt op basis van een werkprogramma. Dit vindt plaats op continue basis. Daarnaast is voor 2014 een aantal speerpunten benoemd:

- Versterken samenwerking ondernemers, overheid en onderwijs door benoemen ambassadeurs en organiseren van sectorbijeenkomsten (zie ook Structuurversterking);
- MBO in Gouda versterken en streven naar beste MBO in de regio;
- Werkgeversservicepunt meer zichtbaarheid geven;
- Voorbereiding Participatiewet.

Versterken samenwerking ondernemers, overheid en onderwijs door benoemen ambassadeurs en organiseren van sectorbijeenkomsten

Op 18 november 2013 vond in het Huis van de Stad een zogenaamde 'werktop' plaats voor de zorgsector. Vertegenwoordigers van zorgorganisaties in Gouda kwamen onder voorzitterschap van de voorzitter van het 3-O overleg bij elkaar om met elkaar te discussiëren over de uitdagingen en knelpunten ten aanzien van ontwikkelingen op de arbeidsmarkt en in het onderwijs van de zorg. Tijdens dit overleg zijn spontaan ideeën voor nieuwe samenwerkingsverbanden ontstaan. Door met elkaar in gesprek te gaan konden nieuwe verbindingen worden gelegd waarbij de uitdaging voor de ene partij mogelijk kan uitgroeien tot een hulpmiddel voor een andere partij. Partijen hebben elkaar gevonden en afgesproken gezamenlijk projectideeën te verkennen. Het faciliteren van dit type sectoroverleggen is een belangrijk aandachtspunt voor het 3-O overleg voor 2014. In ieder geval hebben ondernemers in de groothandel en bouw al aangegeven behoefte te hebben aan zo'n overleg. Ook voor andere sectoren zullen bijeenkomsten worden georganiseerd. Het vergroten van de organisatiekracht van sectoren draagt bij aan een versterking van de economie van Gouda.

MBO in Gouda versterken en streven naar beste MBO in de regio

De voorzitter van het College van Bestuur van het ROC ID College heeft de ambitie uitgesproken dat het ROC ID

College tot de top drie van best presterende ROC's zal behoren. Een goede aansluiting bij de arbeidsmarkt en voldoende stageplekken en leerwerkplekken zijn hiervoor in randvoorwaardelijke zin essentieel. Deze kunnen in samenwerking met werkgevers worden gerealiseerd. De ambitie om het MBO in Gouda te versterken en te streven naar beste MBO in de regio is overgenomen door het 3-O overleg en wordt opgenomen in het werkprogramma.

Werkgeversservicepunt meer zichtbaarheid geven

Het Werkgeversservicepunt is in 2013 van start gegaan. Binnen het Werkgeversservicepunt werken de gemeenten Gouda, Waddinxveen en de K-5 (Bergambacht, Nederlek, Ouderkerk, Schoonhoven en Vlist) samen met het UWV en Promen. Met de oprichting van het Werkgeversservicepunt is er één regionaal aanspreekpunt voor werkgevers ontstaan, waar zij terecht kunnen voor tal van vragen m.b.t. de arbeidsmarkt, zoals vragen over financiële regelingen, het aannemen van personeel met een afstand tot de arbeidsmarkt, het vervullen van vacatures, etc. Werkzoekenden kunnen in de toekomst bij het Werkgeversservicepunt terecht voor informatie over vacatures, scholing, banenmarkten etc. Hierdoor vervult het Werkgeversservicepunt een belangrijke schakelfunctie op de (regionale) arbeidsmarkt. Ondernemers hebben aangegeven dat zij meer informatie wensen over de veranderingen in de sociale wetgeving, financiële arrangementen bij het aannemen van moeilijk bemiddelbaar personeel, etc. Het nog meer en beter uitdragen van het Werkgeversservicepunt als het aanspreekpunt voor deze vraagstukken is een belangrijke uitdaging voor 2014.

2) Met de Participatiewet komt er één regeling voor mensen die een opstap naar de arbeidsmarkt nodig hebben. Nu is dat nog verspreid over drie regelingen: de WWB (de Wet werk en bijstand), de Wsw (de Wet sociale werkvoorziening) en mensen met arbeidsvermogen in de Wajong.

Vorbereiding Participatiewet

Op 1 januari 2015 treedt de Participatiewet² in werking. Gemeenten zijn vanaf 1 januari 2015 verantwoordelijk voor de mensen die kunnen werken, maar die het zonder steuntje in de rug niet redden op de arbeidsmarkt. In het Sociaal Akkoord zijn afspraken gemaakt om tot 2026 in totaal 125.000 extra banen in te richten voor mensen uit de doelgroep van de Participatiewet. De uitvoering van de wet vindt plaats in de 35 arbeidsmarktregio's in Nederland. Voor de regio Midden-Holland betekent dit een opgave om rond de 2.000 mensen die niet in staat zijn het wettelijk minimumloon te verdienen, tot 2026 aan het werk te helpen. Op jaarbasis gaat het om zo'n 200 banen.

Gemeenten krijgen de mogelijkheid om loonkosten-subsidie te verstrekken waarmee een baan beter bereikbaar wordt voor mensen met een arbeidsbeperking. Werkgevers betalen dan het loon aan de werknemer volgens de geldende arbeidsvoorwaarden. Voor het verschil tussen iemands arbeidsproductiviteit (de loonwaarde) en het wettelijk minimumloon, ontvangt de werkgever dan een loonkostensubsidie van de gemeente.

Onlangs is afgesproken dat werkgevers in 2014 al 5000 banen beschikbaar stellen. Voor Midden-Holland betekent dit dat er zo'n 75 banen beschikbaar moeten komen.

Van jaar tot jaar houdt het kabinet bij hoeveel banen er voor mensen met een arbeidsbeperking zijn bijgekomen. Er treedt een wettelijke quotumregeling in werking als deze banen er niet komen. In 2016 is het eerste beoordelingsmoment op basis van de resultaten in 2015.

De Participatiewet heeft grote gevolgen voor de betrokkenen, de gemeente en de werkgevers. Nauwe samenwerking tussen gemeente en werkgevers (zo mogelijk sectorgericht), met betrokkenheid van VNO-NCW (partner in het Sociaal Akkoord) is noodzakelijk om de invoering van de Participatiewet soepel te laten verlopen. Hier zetten we in 2014 op in.

4.2 Nieuw te ontwikkelen activiteiten

Voor de thema's Structuurversterking, Ruimtelijk Beleid, Vestigingsklimaat en dienstverlening, Innovatie en kennismanagement en Ondernemerschap en starters zijn nog geen publiek-private werkgroepen actief. In gezamenlijk overleg tussen bestuurders van GO! en het college zijn

ten aanzien van deze thema's wel uitdagingen benoemd. Deze uitdagingen willen we in nieuw te vormen werkgroepen gaan oppakken. Onderstaand wordt per thema aangegeven welke onderwerpen en activiteiten hiermee samenhangen en welke speerpunten³ voor 2014-2015 zijn benoemd.

4.2.1 Structuurversterking

Structuurversterking is erop gericht om de kwaliteiten van de Goudse economie beter te benutten en in te zetten in regionaal en bovenregionaal verband.

Aansluiting zoeken bij topsectorenbeleid van het Rijk door versterking samenwerking MKB d.m.v. sectoroverleggen

De economie van Gouda is divers (zie bijlage 1). Dit betekent dat de economie minder kwetsbaar is. Het brengt ook met zich mee, dat de economie van Gouda geen duidelijk herkenbaar profiel heeft. In het kader van het thema structuurversterking willen we de sectoren die Gouda in huis heeft, zichtbaarder maken en meer reliëf geven. We doen dat door het organiseren van sectoroverleggen. Hiervoor werken we nauw samen met de het 3-O overleg. Het gaat om de sectoren Zorg, ICT, Ingenieursdiensten, Maakindustrie en Techniek, Bouw, Groothandel. Ambassadeurs van GO! benaderen de bedrijven om een toelichting te geven op de doelstelling van het overleg. De gemeente faciliteert de organisatie van ronde tafels. Bij de ronde tafels wordt onderzocht of er onderwerpen zijn waarop bedrijven elkaar vinden en worden acties benoemd.

Actief betrokken zijn bij Regionaal Strategisch Platform (i.o.) van de Nieuwe Regio

Zoals vermeld in hoofdstuk 2, vindt een transformatie plaats van de regio Midden-Holland naar 'de Nieuwe Regio'. Een van de kenmerken van de Nieuwe Regio is dat de maatschappelijke partners meer met elkaar zullen samenwerken om de belangen van de regio te behartigen en om de kwaliteiten van de regio te versterken. Hiertoe wordt een Regionaal Strategisch Platform in het leven geroepen. We willen een vertegenwoordiger van het bestuur van GO! naar het Platform afvaardigen.

Benutten kansen voor Gouda in (boven) regionale samenwerking

De economie van het Groene Hart staat de laatste tijd in warme belangstelling. Verschillende onderzoeksrapporten zijn hierover uitgebracht, o.a. van de Rabobank

3) Zoals in hoofdstuk 5 wordt beschreven, is een van de uitgangspunten van de samenwerking dat we liever een kleiner aantal activiteiten tot daadwerkelijke uitvoering brengen, dan dat we teveel ballen tegelijk in de lucht proberen te houden met als gevaar dat geen van de activiteiten daadwerkelijk wordt afgerond.

en de ING bank⁴. Cie. Hendrixx heeft geconstateerd, dat de regio Midden-Holland minder zichtbaar is in de Zuidvleugeconomie van de provincie Zuid-Holland en in het topsectorenbeleid van het Rijk⁵. Gouda en de regio Midden-Holland hebben in dit kader echter zeer veel te bieden, zie ook hoofdstuk 2 van dit actieprogramma. In het kader van het thema Structuurversterking willen we een kansenkaart voor de Goudse economie ontwikkelen gericht op (boven)regionale samenwerking.

4.2.2 Ruimtelijk beleid

Het economisch belang van ruimtelijk beleid is gericht op het bewaren en liefst uitbreiden van de werkgelegenheid. Watergebonden bedrijven, bedrijven uit de technische industrie, zakelijke en financiële dienstverleners, organisaties in de zorg, zij allen zorgen voor stuwende werkgelegenheid (dit is werkgelegenheid die nieuwe werkgelegenheid oplevert). Het is belangrijk dat deze bedrijven en instellingen ook letterlijk de ruimte krijgen om te ondernemen. Een positief ruimtelijk beleid is transparant over de mogelijkheden die de locatie aan de ondernemer biedt. Planprocedures en voorstellen voor wijzigingen in het bestemmingsplan brengen we in nauwe samenspraak met de bedrijven tot stand. Bedrijven zijn o.a. met het oog op geplande investeringen gebaat bij een lange termijn bestemmingszekerheid.

Speciale aandacht gaat uit naar de kantorenleegstand in Gouda. Met betrekking tot dit punt willen we ons de komende jaren extra inspannen.

Instellen Taskforce leegstand

Op 16 oktober 2013 organiseerde de gemeenteraad van Gouda een informatiebijeenkomst over de leegstand van kantoren.

Kantorenleegstand is een dubbel probleem; het is slecht voor de ontwikkeling van de werkgelegenheid van Gouda en het heeft een negatieve uitstraling op het vestigingsklimaat op bedrijventerreinen en kantorenlocaties, met het gevaar van afglijden van deze locaties en wegtrekken van aldaar gevestigde bedrijven. Daarom wordt in het kader van het actieprogramma economie, binnen het thema Ruimtelijk beleid, een Taskforce leegstand in het leven geroepen. Deze Taskforce zal via een benadering op pandniveau aan de problematiek gaan werken.

De gemeente heeft samen met de Stec groep drie subsidieaanvragen ingediend bij de provincie Zuid-Holland (in het kader van de regeling Planvormingssubsidie Bedrijven-

terreinen), gericht op het uitlokken van private investeringen op bedrijventerreinen. De subsidieaanvragen zijn gericht op Gouwespoor, Gouwestroom en Goudse Poort. Wanneer de subsidies worden toegekend, zal dit het kader zijn waarbinnen de Taskforce leegstand gaat opereren. Wanneer de subsidies niet worden gehonoreerd, wordt een alternatief plan opgesteld.

In het algemeen geldt ten aanzien van het onderwerp leegstand, dat de focus gericht moet zijn op creativiteit om alternatieve functies voor bestaande panden te ontwikkelen en voldoende flexibiliteit in regelgeving en bestemmingsplannen om deze alternatieve functies mogelijk te maken. Uiteraard binnen kaders van (sociale) veiligheid, bereikbaarheid en de gevolgen voor de (toekomstige) bedrijfsvoering van reeds gevestigde bedrijven. Oplossingen kunnen mogelijk ook gevonden worden in tijdelijke invulling van leegstaande panden.

Uitgangspunt is een passend aanbod dat aansluit bij gebruikerswensen van bedrijven in de toekomst, zodat Gouda aantrekkelijk blijft als vestigingsstad. De samenwerkingsrelatie tussen het college en het bestuur van GO! zal ook worden ingezet bij niet binnen regels passende verzoeken waarbij in gezamenlijkheid wordt gekeken naar oplossingen, zo nodig in overleg met het REO of de provincie.

De versterking van de samenwerkingsrelatie tussen gemeente, ondernemers en onderwijs die in dit actieprogramma economie gestalte krijgt, betekent op zich ook een impuls voor het vestigingsklimaat van bedrijven in Gouda.

4) Regio's in economisch perspectief, ING, december 2012; Krachtig Groen Hart, een kloppend groen hart, Rabobank, oktober 2012

5) Cie. Hendrixx, 'Drang naar groter, hang naar kleiner'. April 2013

4.2.3 Vestigingsklimaat en dienstverlening

Het vestigingsklimaat wordt met name beïnvloed door fysieke en ruimtelijke aspecten zoals de bereikbaarheid, de kwaliteit van de openbare ruimte en veiligheid. De kwaliteit van de dienstverlening wordt beïnvloed door de informatievoorziening door de gemeente, de mate waarin de gemeente moeite doet voor ondernemers (denken in mogelijkheden in plaats van denken in beperkingen), de mate van deregulering en vermindering van administratieve lasten.

In de afgelopen jaren zijn veel stappen gezet op het terrein van het vestigingsklimaat en de dienstverlening. Zie hoofdstuk 3. Met betrekking tot dit thema zijn twee speerpunten genoemd die extra aandacht krijgen in 2014 en 2015.

Project Antwoord©

Het project Antwoord is door de Rijksoverheid geïnitieerd en is erop gericht dat de gemeente voor burger en bedrijven de ingang is voor vrijwel alle vragen aan de overheid. Het Klant Contact Center (KCC) handelt in de eindfase van Project Antwoord© 80% van alle vragen in een keer goed af. Dit betekent een grote organisatieverandering voor de gemeente. De eerste helft van 2014 wordt cruciaal voor de implementatie van het project; de informatie van (vak)afdelingen wordt dan toegankelijk gemaakt voor de medewerkers van het KCC. Hoewel dit project met name door de gemeente getrokken wordt, is het toch een belangrijk speerpunt in het actieprogramma, omdat het project de kwaliteit van de dienstverlening aan ondernemers direct beïnvloedt.

Beter benutten waterwegen

Gouda ligt strategisch aan een knooppunt van wegen waardoor de bereikbaarheid over de weg goed is. Gouda heeft de status van Intercity station, waardoor je in Gouda

nooit lang op een trein hoeft te wachten. Alle richtingen zijn goed ontsloten en er is een frequente dienstregeling. Gouda ligt ook strategisch op een knooppunt van waterwegen, de Hollandsche IJssel en de Gouwe. Deze kwaliteit van het vestigingsklimaat kan nog verder worden versterkt. Vervoer over water en ruimte voor watergebonden bedrijvigheid zullen met het oog op de beperkte capaciteit op de weg en duurzaamheidseisen in de toekomst aan belang toenemen. Daarom is het belangrijk om als Gouda en als regio Midden-Holland te werken aan het beter benutten van de ligging aan waterwegen. Al een aantal jaren wordt onderzoek gedaan naar de mogelijkheden om een tweede containerhub (naast van Uden te Alphen aan den Rijn) in de regio te ontwikkelen. Een drietal locaties is hiervoor in beeld. Er is brede consensus over een kansrijke locatie in Nieuwerkerk aan den IJssel, maar de locatie kent nog wat obstakels die overwonnen moeten worden. Gemeente en ondernemers blijven samen optrekken in de lobby om het gebruik van waterwegen verder te stimuleren en een overslagterminal voor Midden-Holland te realiseren. Dit is belangrijk voor de gevestigde watergebonden bedrijven in Gouda.

4.2.4 Innovatie en kennismanagement

Onder het thema Innovatie en kennismanagement vallen alle activiteiten die erop gericht zijn om nieuwe onderwerpen of elementen aan de economische structuur van Gouda toe te voegen. Vanwege de aard van de activiteiten vinden deze op dit moment nog niet plaats of zijn nog in ontwikkeling. Vernieuwing komt vaak tot stand door verbindingen te leggen over bestaande grenzen; dit kunnen organisatiegrenzen zijn, grenzen van sectoren, gemeentegrenzen en regiogrenzen.

Stimuleren van samenwerking tussen bedrijven en onderwijsinstellingen gericht op het toepassen van (technologische) kennis tussen bedrijven en/of onderwijsinstellingen, waarbij de gemeente een faciliterende rol vervult (kennismanagement)

Op dit moment loopt in het kader van het thema Stads-markering en Toerisme een succesvolle samenwerking tussen Centric, de Haagse Hogeschool en de gemeente. Onder het motto 'Gouda, historische stad in de 21e eeuw' ontwikkelen twee teams van internationale studenten een visie voor Gouda 2020 op het gebied van winkelen en toerisme. Het onderzoek heeft als doel Gouda met behulp van moderne technologieën op de kaart te zetten. De onderzoeken richten zich op het verhogen van de beleving van de stad en 'het Nieuwe Winkelen'. In het kader van het verbeteren van de uitwisseling tussen kennis en praktijk is het streven om de komende jaren meer samenwerkingsverbanden aan te gaan die gericht zijn op het toepassen van (technologische) kennis in onderwijs-

projecten waarbij bedrijven en onderwijsinstellingen nauw samenwerken en de gemeente een faciliterende rol kan vervullen.

Concretiseren kansen voor Biobased Economy / economie van het Groene Hart

De gemeenten Alphen aan den Rijn, Woerden en Gouda zijn met elkaar in gesprek om de kansen voor biobased economy in deze steden en het ommeland te verkennen. Biobased economy is de economie die zijn grondstoffen grotendeels uit de levende natuur haalt, vooral uit reststromen uit de land- en tuin- en bosbouw. Biobased economy is een zelfstandig (onderzoeks)terrein waarin vele innovaties plaatsvinden. Het Kenniscentrum Plantenstoffen en het Veenweide Innovatie Centrum zijn belangrijke spelers in de ontwikkeling van kennis. De gemeenten onderzoeken welke toegevoegde waarde zij kunnen bieden in het bevorderen van de valorisatie van deze kennis. In 2014 zoeken we in samenwerking met andere maatschappelijke organisaties (zoals bijvoorbeeld de Rabobank) welke mogelijkheden er zijn om tot een concretisering van de kansen voor biobased te komen. Daarnaast verbreden we de focus en onderzoeken ook hoe de economie van het Groene Hart zich kan onderscheiden en ontwikkelen. Hiervoor zoeken we verbinding met maatschappelijke partners en hogere overheden.

Innovatie - Cross-overs / Kamer van Koophandel

“Op 1 januari 2014 gaat de nieuwe Kamer van Koophandel van start. Door de samenvoeging van de 12 regionale Kamers van Koophandel, Kamer van Koophandel Nederland en Syntens ontstaat één landelijke organisatie, die stevig geworteld is in de regionale economie en samenleving. Dit maakt het mogelijk om regionale activiteiten, netwerken en kennis te koppelen aan nationale thema's, netwerken en ontwikkelingen. Ondernemers worden op deze manier ook in de regio optimaal ondersteund”. Aldus de Kamer van Koophandel over de nieuwe ambities na

31 december 2013. Uiteraard zullen wij deze ontwikkeling nauwlettend in de gaten houden. De Kamer van Koophandel richt zich landelijk op de thema's innovatie, start & overname en internationaal ondernemen. In de regio Zuid West richt de KvK zich op de sectoren biobased, logistiek & groothandel, gezondheid, technologische industrie en agrofood. Gouda sluit zoveel mogelijk aan op deze regionale programma's.

Samen met gezichtsbepalende innovatieve bedrijven in de Goudse economie gaan we cross-overs initiëren tussen bijvoorbeeld ICT bedrijven, de technologische industrie en gezondheidszorg met als doel om Gouda en de regio Midden-Holland in het vizier te brengen van de ROM Zuidvleugel en in het verlengde daarvan het topsectorenbeleid van het Rijk. In overleg met onze contactpersoon van de KvK onderzoeken wij in hoeverre de KvK ons behulpzaam kan zijn bij de concretisering hiervan. Zichtbaarheid van Gouda en de regio is onder meer belangrijk omdat dit gevolgen heeft voor de ontwikkelkansen die de gemeente en de regio krijgen op het terrein van de andere thema's uit het actieprogramma zoals het vestigingsklimaat, het ruimtelijk beleid en onderwijs en arbeidsmarkt.

4.2.5 Ondernemerschap en starters

Onder het thema ondernemerschap en starters valt een aantal activiteiten die tot 31 december 2013 werden uitgevoerd door de Kamer van Koophandel. Met het opheffen van de Kamers van Koophandel is deze ondersteuning tot een einde gekomen. Denk bijvoorbeeld aan het mentorenproject. Hierbij vervulde de Kamer van Koophandel een verbindende functie tussen startende ondernemers en het ondernemersklankbord. Het Ondernemersloket zal deze functie in de toekomst overnemen, zij het in een soberder vorm. Twee andere activiteiten die zullen wegvallen zijn de Startersdag en de Regionale Ondernemersprijs. Gouda Onderneemt! wil deze activiteiten in iets gewijzigde vorm voortzetten.

Startersdag organiseren

De ABN/AMRO bank en de Rabobank zullen het voortouw nemen om twee keer per jaar een startersdag te organiseren. Starters kunnen bij deze manifestatie van allerlei instanties (belastingdienst, gemeente, banken) informatie krijgen over alle aspecten die van belang zijn wanneer je een onderneming wilt starten. De gemeente zal hieraan uiteraard medewerking verlenen door de aanwezigheid van het Ondernemersloket.

Regionale Ondernemersprijs organiseren

Gouda Onderneemt! zal de organisatie van de jaarlijkse ondernemersprijs op zich nemen. Het streven bij het organiseren van de Ondernemersprijs is om dit regionaal

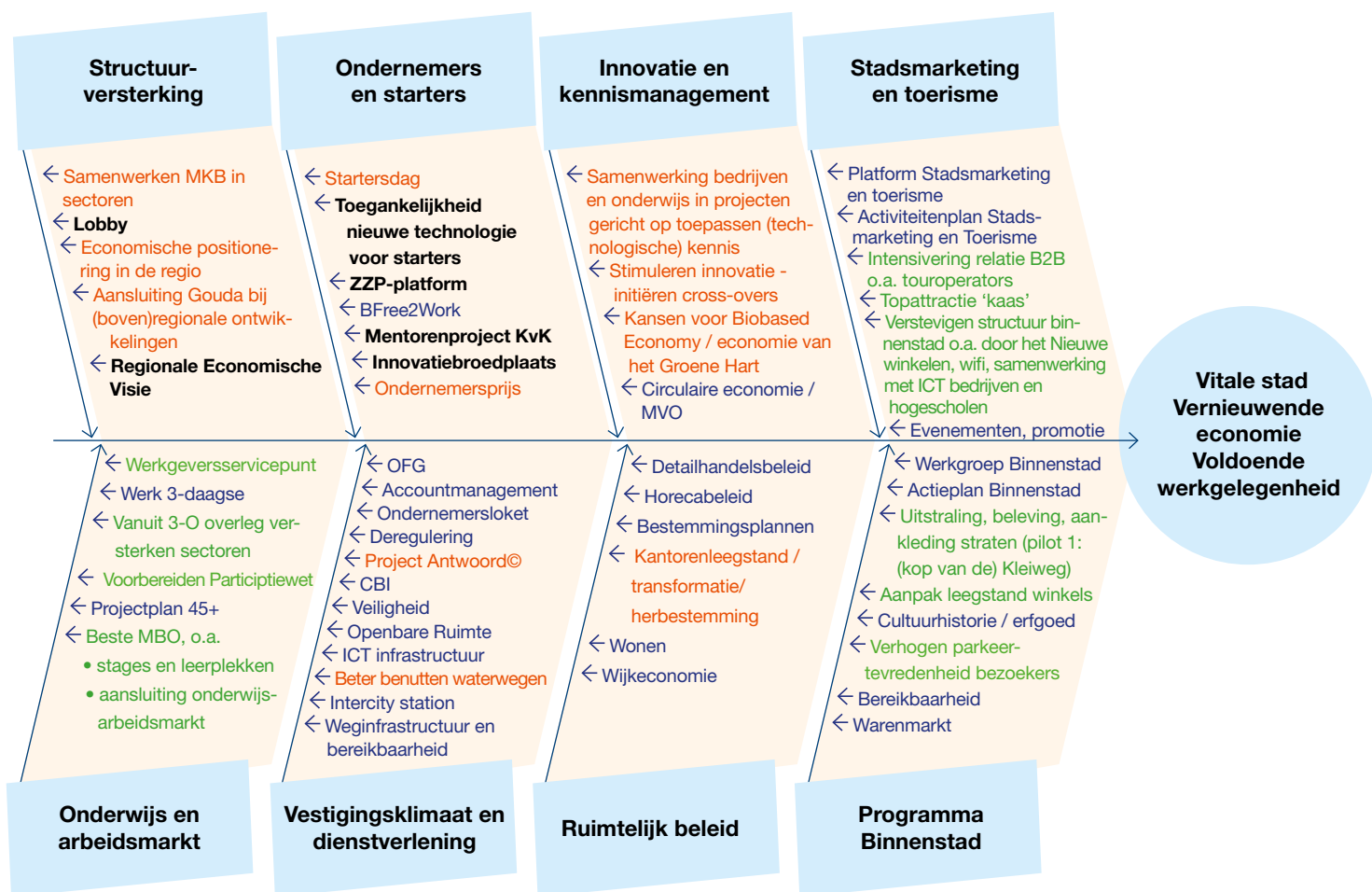

te doen gezamenlijk met Ondernemersverenigingen in de regio en zo te komen tot een Regionale Ondernemersprijs. De ondernemersprijs is een belangrijk samenbindend element voor de Goudse en regionale ondernemers.

Andere onderdelen van het thema Ondernemerschap en starters zijn ook relevant en belangrijk voor het thema, maar zullen in de komende jaren minder prioriteit krijgen. Dit zijn de onderwerpen toegankelijkheid nieuwe techno-

logie voor starters, het oprichten van een ZZZ-Platform en het instellen van een Innovatiebroedplaats. Wanneer ondernemers initiatieven nemen om deze activiteiten al naar voren te halen, kunnen zij uiteraard wel deel gaan uitmaken van het actieprogramma. Dit zal worden besproken in het overleg tussen de besturen van GO! en de gemeente.

In onderstaande figuur zijn de bestaande en nieuwe prioriteiten in kleur weergegeven.

Figuur 5: Prioriteiten 2014 en 2015.

De activiteiten in blauw zijn lopende activiteiten; behoeven geen speciale aandacht of nadruk.

De activiteiten in groen zijn de speerpunten van de bestaande werkgroepen.

De activiteiten in rood zijn nieuwe speerpunten van te formeren werkgroepen.

De activiteiten in zwart krijgen de komende periode nog geen prioriteit maar komen in beeld wanneer de andere speerpunten zijn afgerond.

5. Uitgangspunten, werkwijze en duurzaamheid

In het kader van de samenwerking is ook met elkaar gesproken over de uitvoering van het actieprogramma. Hiervoor zijn uitgangspunten benoemd, is de manier van werken aan de orde gesteld en zijn personele en financiële kaders verkend.

Partijen zijn tot dit actieprogramma economie gekomen op basis van de huidige inzichten en behoeften bij het huidige college alsook bij GO!. Hieraan is veel tijd, aandacht en zorg besteed.

Wij, zowel het college van B&W als ook het bestuur van GO! realiseren ons dat een nieuw college met het bestuur van GO! in overleg zal willen treden om inhoudelijk in discussie te gaan over de tekst van dit actieprogramma, met name waar dit gaat over uitgangspunten, werkwijze en inzet van personele en financiële middelen. Dit document is daarmee niet in “beton gegoten” maar is een weergave van de huidige behoeften en laat ruimte om naar nieuwe inzichten die kunnen ontstaan in de tijd, of door een nieuw college, in overleg aan te passen. Partijen stellen zich daarin constructief op. Samenwerking blijft ook daarin de uitdaging. Daar waar het bestuur van GO! in overleg moet treden met haar achterban om namens of met ondernemers kwalitatief uitvoering te kunnen geven aan dit actieprogramma zal het bestuur dit doen. GO! voorziet dat dit mogelijk is en acht deze toezegging verantwoord in het huidige proces tot verregaande samenwerking door ondernemersverenigingen binnen Gouda. Een ontwikkeling die inmiddels in het ondernemende Gouda veel positieve bijval kent. Kortom, GO! zal zich inspannen om te komen tot een organisatiegraad die past bij dit document.

5.1 Uitgangspunten en werkwijze actieprogramma economie

Het overleg tussen de besturen van Gouda Ondernemt! en de gemeente Gouda is een strategisch overleg. Dit betekent dat het een overleg op hoofdlijnen is, gericht op de (voortgang op de) acht thema's die bepalend zijn voor het economisch klimaat in Gouda. Het strategisch overleg vindt 3 x per jaar plaats. Naast de bespreking van de voortgang van het actieprogramma economie kunnen

bij deze overleggen ook andere onderwerpen worden geagendeerd, bijvoorbeeld om een nieuw speerpunt te verkennen. Ook kunnen gastsprekers of andere partijen aan tafel worden genodigd. De agenda voor de overleggen wordt in gezamenlijkheid bepaald.

De uitwerking en uitvoering van de benoemde prioriteiten wordt belegd bij publiek-private werkgroepen. Afhankelijk van het onderwerp zal GO! of de gemeente bestuurlijk trekker zijn.

De gezamenlijke besturen hebben als belangrijk uitgangspunt benoemd dat het belangrijker is dat acties daadwerkelijk worden afgerond dan dat een groot aantal acties als prioriteit is benoemd. Vanwege een beperking in tijd en middelen is in onderling overleg gekozen voor 21 prioriteiten voor 2014 en 2015. Wanneer acties zijn afgerond worden in overleg nieuwe acties voor het actieprogramma benoemd. Het werken aan het actieprogramma is dus een continue activiteit. Daarnaast is als uitgangspunt benoemd dat de werkgroepen uitdagende maar realistische doelstellingen / activiteiten formuleren.

Bepaalde acties kunnen in samenwerking tussen werkgroepen worden opgepakt, bijvoorbeeld het organiseren van sectoroverleggen kan in gezamenlijkheid tussen de werkgroep Structuurversterking en de werkgroep Onderwijs en arbeidsmarkt worden uitgevoerd.

5.2 Personele en financiële inzet

Het uitvoeren van de benoemde speerpunten vergt uiteraard personele en financiële inzet. Met het oog op de financiële situatie van gemeente en het economisch klimaat voor (de meeste) ondernemers is ervoor gekozen om het actieprogramma economie zoveel mogelijk binnen bestaande financiële en personele kaders uit te voeren.

Over de manier van samenwerken en inzet over en weer zijn goede afspraken gemaakt. Deze zijn opgenomen in een separaat uitvoeringsdocument.

5.3 Duurzaamheid en het actieprogramma economie

De Rabobank heeft in augustus 2013 een studie uitgebracht van een onderzoek naar de duurzaamheid van regio's: Van welvaart naar welzijn. Duurzaamheid van veertig regio's in kaart.

Uit het rapport:

Veel mensen denken dat een duurzame ontwikkeling alleen over het milieu gaat, maar het begrip is breder. Naast ecologische ontwikkelingen zijn economische en sociale ontwikkelingen van belang voor een duurzame samenleving. Bovendien gaat het niet alleen over de impact van ons gedrag op het hier en nu, maar ook over de impact op mensen die elders of later leven. Een ontwikkeling kan alleen duurzaam zijn als wij onze kwaliteit van leven op een zodanige manier vormgeven, zodat het welzijn van anderen niet wordt aangetast.

De regio waar Gouda deel van uitmaakt, Oost Zuid-Holland, scoort in dit onderzoek op een 5e plaats.

De regio's die goed scoren kenmerken zich door "een hoog inkomen, hoog opleidingsniveau, hoge arbeidsparticipatie, hoge maatschappelijke participatie, beperkte economische onzekerheid en een goede milieu- en leefomgeving." Ook de ligging in het groen met mogelijkheden voor recreatie en aanwezigheid van cultuur zoals het aanbod van monumenten en beschermde stadsgezichten draagt bij aan een hoge score op duurzaamheid.

Vanwege de toenemende onzekerheid van de (financiële) bijdragen van Rijk en Provincie wordt de dynamiek in een regio steeds bepalender voor het ontwikkelen van toekomstperspectief voor die regio. De rol van andere dan overheidspartijen zoals burgers en bedrijfsleven wordt voor een duurzame ontwikkeling steeds belangrijker. Samenwerking is daarbij het sleutelbegrip. Het is in dat kader essentieel dat ondernemers in Gouda en de gemeente elkaar gevonden hebben om samen bij te dragen aan de duurzame ontwikkeling van de stad. Omdat Gouda een regionale centrumgemeente is draagt dit direct bij aan een duurzame ontwikkeling van de regio.

Het actieprogramma beschrijft uitgangspunten en ambities met oog voor de toekomst. Ze zijn erop gericht (duurzaam) ondernemerschap in Gouda te stimuleren, en onder andere onderwijs en bedrijfsleven beter aan elkaar te koppelen. Dit maakt de economie van Gouda en de regio meer toekomstbestendig.

6. Actieprogramma Economie Gouda 2014 en 2015

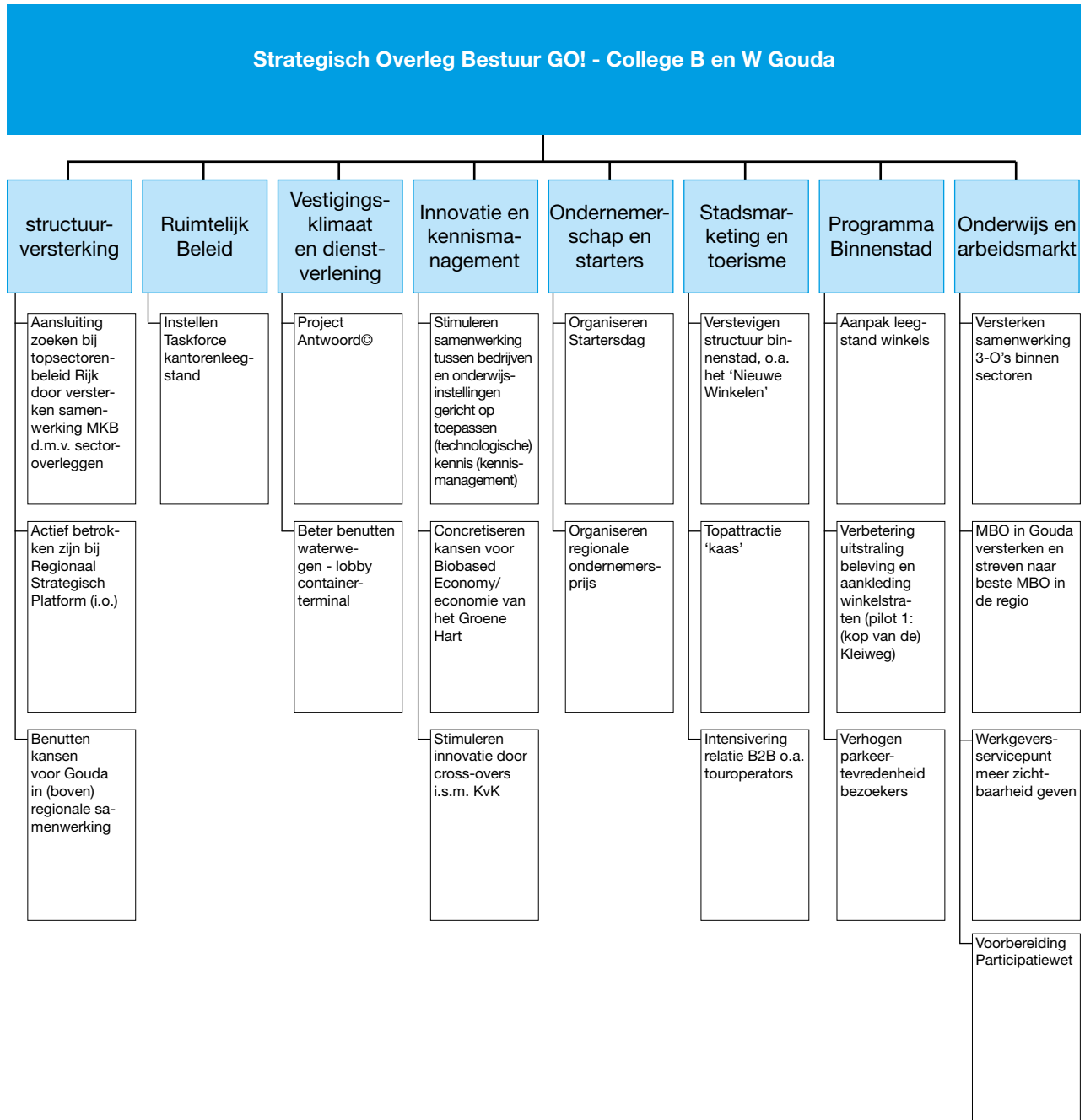
Onderstaand schema vat het Actieprogramma Economie voor Gouda voor 2014 en 2015 samen. Dit is de basis voor de toekomstige samenwerking tussen het bestuur van Gouda Onderneemt! en de gemeente Gouda.

Structuurversterking	<ul style="list-style-type: none"> • Aansluiting zoeken bij topsectorenbeleid van het Rijk door versterking samenwerking MKB d.m.v. sectoroverleggen • Actief betrokken zijn bij Regionaal Strategisch Platform (i.o) • Benutten kansen voor Gouda in (boven) regionale samenwerking
Ruimtelijk Beleid	<ul style="list-style-type: none"> • Instellen Taskforce kantorenleegstand
Vestigingsklimaat en dienstverlening	<ul style="list-style-type: none"> • Verbeteren informatievoorziening gemeente d.m.v. uitvoeren Project Antwoord© • Beter benutten van de waterwegen door gezamenlijke lobby voor containerterminal
Innovatie en kennismangement	<ul style="list-style-type: none"> • Stimuleren van samenwerking tussen bedrijven en onderwijsinstellingen gericht op het toepassen van (technologische) kennis tussen bedrijven en/of onderwijsinstellingen, waarbij de gemeente een faciliterende rol vervult (kennismangement) • Concretiseren kansen voor biobased economy / economie van het Groene Hart • Samenwerking zoeken met KvK om innovatie te stimuleren door het initiëren van cross-overs
Ondernemerschap en starters	<ul style="list-style-type: none"> • Startersdag organiseren • Regionale ondernemersprijs organiseren
Stadsmarketing en toerisme	<ul style="list-style-type: none"> • Uitvoeren activiteitenplan Stadsmarketing en Toerisme waaronder: <ul style="list-style-type: none"> • Versteving structuur binnenstad door behoud detailhandel en horeca o.a. "het Nieuwe Winkelen" (wifi, apps, samenwerking met ICT bedrijven en hogescholen) • Topattractie "Kaas": thematisering rond kaas- en streekproducten • Intensivering relatie met "business to business" (o.a. touroperators) met als doel toename bezoekers
Programma Binnenstad	<ul style="list-style-type: none"> • Aanpak leegstand winkels d.m.v. "pand voor pand" benadering i.s.m. eigenaren, ondernemers, gemeente, makelaars en projectontwikkelaars • Verbetering uitstraling, beleving en aankleding winkelstraten. Pilot 1: (kop van de) Kleiweg • Parkeertevredenheid van bezoekers verhogen door betere communicatie o.a. door optimale parkeerverwijzingen, online-toepassingen en inzetten scouts op drukke dagen
Onderwijs en arbeidsmarkt	<ul style="list-style-type: none"> • Versterken samenwerking ondernemers, overheid en onderwijs door benoemen ambassadeurs en organiseren van sectorbijeekkomsten (zie ook Structuurversterking) • MBO in Gouda versterken en streven naar beste MBO in de regio • Werkgeversservicepunt meer zichtbaarheid geven • Voorbereiding Participatiewet

Figuur 6: Het Actieprogramma Economie Gouda 2014 en 2015

7. Organisatieschema

Schematisch laat het actieprogramma economie zich in navolgende organisatiestructuur samenvatten:

Bijlage 1: Gouda in sociaal-economisch perspectief

Kengetallen van de Goudse economie per januari 2013

Aantal bedrijven: 2.986
Aantal bedrijven binnenstad: 719
49% van alle bedrijven is een zzp'er
4% van alle bedrijven heeft meer dan 50 werknemers in dienst
47% van de bedrijven is MKB
Personen werkzaam in Gouda: 32.157
26% werkt in de zorg, 11% in de detailhandel, 10% in het onderwijs en 10% in de industrie
39% van de werkgelegenheid is non-profit (gezondheids- en welzijnszorg, onderwijs en overheid)
22% van de werkgelegenheid is zakelijke dienstverlening, ICT en financiële dienstverlening
62% van de in Gouda werkzame personen, woont buiten de gemeente (cijfers dec. 2011)
56% van de werkende inwoners van Gouda, werkt buiten de gemeente (cijfer dec. 2011)
De meeste uitgaande pendel gaat naar Rotterdam (9% werkende Gouwenaars) en Den Haag (5%) (cijfers dec. 2011)
De meeste inkomende pendel komt uit Zuidplas (6% werkgelegenheid Gouda), Bodengraven-Reeuwijk en Waddinxveen (beide 5%) (cijfers dec. 2011)

Grootste werkgevers in Gouda per januari 2013 (> 400 werkzame personen)

Groene Hart Ziekenhuis	2.283
Promen	757
Centric	724
De Goudse	593
Albert Heijn	575
Driestar	569
BAM	530
Gemeente Gouda	509
Compaxo	409

Locatie werkgelegenheid in Gouda

Bedrijventerrein	34%
Woonwijken	56%
Binnenstad	9%

Werkgelegenheid per wijk

1. Bloemendaal (o.a. bedrijventerrein Goudse Poort en het Groene Hart Ziekenhuis)
2. Nieuwe Park (o.a. bedrijventerrein Gouwespoor)
3. Korte Akkeren (o.a. bedrijventerrein Kromme Gouwe)
4. Binnenstad (o.a. winkelgebied)

Sociale kengetallen per januari 2013

Aantal inwoners: 70.907
Beroepsgeschikte bevolking: 46.700 personen (periode 2010/2012)
Beroepsbevolking: 33.900 personen à participatiegraad 73% (periode 2010/2012)
Aantal arbeidsplaatsen: 32.157
Aantal zelfstandigen: 1.467 personen
Werkloosheid: 3.180 personen, 9% (werkzoekenden bij UWV)
Aantal cliënten sociale dienst: 1.338 personen
Gemiddeld besteedbaar huishoudinkomen: € 34.900 (meting 2010)
Allochtonen vaker werkloos dan autochtonen (resp. 12% en 4% van de 15-64 jarigen in jan 2012)
Allochtone jongeren veel vaker werkloos dan autochtone jongeren (resp. 4% en 2% van de 15-24 jarigen in jan 2012)

Bijlage 2: Realisatie actieprogramma Economische Visie 2005-2010

Onderstaande tabel is de integrale weergave van het actieprogramma 2005-2010 dat is opgesteld in het kader van de Economische Visie 2005-2010 (met een uitloop naar 2015), "Aantrekkelijk Ondernemen - Veelzijdige werkgelegenheid". In de tabel is met kleuren aangegeven wat de status van de betreffende actie is.

Lichtroze betekent: niet gerealiseerd

Lichtgroen betekent: gerealiseerd

Lichtoranje betekent: deels of op andere manier gerealiseerd

Lichtblauw betekent: in uitvoering; opgenomen in het Actieprogramma Economie Gouda 2014 en 2015

In de kolom 'Opmerkingen' zijn bijzonderheden vermeld, op basis waarvan voor een bepaalde inkleuring is gekozen.

Actieprogramma 2005-2010

Vanuit de onderdelen van de economische visie: groeikansen benutten, vitaliteit behouden en aantrekkelijk ondernemen, komen verschillende actiepunten naar voor. Het actieprogramma bundelt alle voorgestelde actiepunten en vormt de vertaling naar de uitvoering van het economisch beleid. In het actieprogramma worden de beleidsvoornemens geconcretiseerd, gepland in de tijd, geraamd qua benodigde financiële en personele middelen en gekoppeld aan instrumenten.

Uitvoering van het actieprogramma moet (op termijn) leiden tot het realiseren van een toename van de werkgelegenheid en een aantrekkelijker ondernemersklimaat.

	actief/ product	tijdvak / prioritering 2005-2010	financiële middelen 2005	financiële middelen 2006-2010	personele inzet 2005	personele inzet 2006-2010	Instrumenten	Opmerkingen
1	groeikansen benutten							
1.1	opstellen (regionale) kantoormonitor	2006, 2008, 2010	-	€ 15.000	-	rbe, rpl, grondzaken, vastgoed	Investeringsbeleid	Opgepakt in regionaal verband. Planvoorraad in 2011 geactualiseerd
1.2	tot stand brengen divers aanbod kantoormilieus	2007	-	€ 10.000	-	rbe, grondzaken, vastgoed, wonen, zorg, wijkontwikkeling	ruimtelijk beleid, herstructurering, grondbeleid	In verband met de crisis is uitvoering gefaseerd (Spoorzone)
1.3	actualiseren detailhandelsbeleid	2005	€ 15.000	-	rbe, cenr	-	investerings-, ruimtelijk stimuleringsbeleid	Detailhandelsvisie 'Meer keuze in winkelen' 2009-2020
1.4	verhogen toerisme en recreatie bestedingen Gouda-breed en regionaal ⁶	2006	-	€ 25.000 / subsidiabel	-	cenr, rbe	investerings-, ruimtelijk, stimuleringsbeleid	Doorstart Stadsmarketing; aanstelling toeristisch coördinator; doorstart VVV; doorstart programmabureau Groene Hart
1.5	uitbreiden mogelijkheden voor amusement en vermaak	2008	-	€ 5.000	-	cenr, rbe	investerings-, ruimtelijk, stimuleringsbeleid	In verband met de crisis zijn plannen voor het Hamstergat bijgesteld. In Spoorzone wordt nieuwe bioscoop gebouwd.
1.6	opstellen nieuwe horecnota (inclusief categorisering)	2005	€ 15.000	-	rbe, rpl, rev, cenr	-	investerings-, ruimtelijk, stimuleringsbeleid	Horecnota 'Eten, drinken en overnachten in Gouda' 2008-2017
1.7	realiseren groeimogelijkheden in samenwerking met gezondheidszorg- en welzijncluster	2007-2010	-	-	-	rbe, ontwikkeling erz	investerings-, ruimtelijk, stimuleringsbeleid	Wordt meegenomen in sectorenoverleg zorg

6) Voor actiepunt 1.4 en 3.1 kan een beroep gedaan worden op subsidiering vanuit de Provincie Zuid-Holland in het kader van de stimuleringsregeling (cultuur)toerisme (1.4) en kenniseconomie (3.1).

	actief/ product	tijdvak / prioritering 2005-2010	financiële middelen 2005	financiële middelen 2006-2010	personele inzet 2005	personele inzet 2006-2010	Instrumenten	Opmerkingen
2. vitaliteit behouden								
2.1	uitvoeren benchmark gemeentelijk ondernemersklimaat	2005, 2007, 2009	€ 12.000	€ 24.000	rbe	rbe	investerings-, stimuleringsbeleid	In 2005, 2007, 2009 en 2011 uitgevoerd
2.2	inventariseren en monitoren knelpunten bestaande bedrijven	2006 (doorlopend)	-	-	-	rbe, rpl	stimulerings-, dereguleringsbeleid	O.a. via aanstelling accountmanager EZ
3. aantrekkelijk ondernemen								
3.1	initiëren (regionale) kennis-uitwisseling onderwijs-ondernemers-overheid ⁷	2005-2010	subsidiabel	subsidiabel	rbe	rbe	kennis-, onderwijs-, subsidie-, arbeidsmarktbeleid	Via bestaand 3-O overleg; stimuleren nieuwe projecten onderdeel thema Innovatie en Kennismanagement
3.2	uitbreiden onderwijsaanbod van middelbaar en hoger beroepsonderwijs	2005-2010	-	-	ontwikkeling erz, dai, rbe	ontwikkeling erz, dai, rbe	ruimtelijk, onderwijs-, investeringsbeleid	Gedeelde ambitie; streven naar beste MBO onderwijs in de regio
3.3	criminaliteit op bedrijfslocaties verminderen (inclusief verspreiding KVO)	2005-2006	-	-	renv, rbe, projecten	renv, rbe, projecten	investerings-, subsidiebeleid, herstructurering	Keurmerk Veilig Ondernemen (KVO) op bedrijventerreinen, winkelcentra en binnenstad; Convenant Veilig Uitgaan in samenwerking met horeca op de Markt
3.4	vastleggen mogelijkheden bedrijfsruimten op lange termijn	2006, 2010	-	-	-	rbe, grondzaken, vastgoed	ruimtelijk, grondbeleid	Bestemmingsplannen zijn geactualiseerd
3.5	ruimte vrijmaken voor (combinaties met) kleinschalige bedrijfsruimten in de wijk	2007	-	€ 15.000	-	rbe, grondzaken, vastgoed, wijkontwikkeling	ruimtelijk, grond-, investeringsbeleid	In het kader van wijkontwikkeling vindt verplaatsing en uitbreiding bedrijfsruimte (met name gericht op detailhandel) plaats (o.a. in Gouda Oost); wijkontwikkelingsplannen wel bijgesteld i.v.m economische crisis
3.6	opzetten vastgoeddatabase	2006	-	€ 5.000	-	vastgoed, wijkontwikkeling, rbe	investeringsbeleid	Lancering online makelpunt Gouda
3.7	instellen accountmanagement en (elektronisch) bedrijfsloket ter verbetering intensiteit, vorm, organisatie en herkenbaarheid dienstverlening. Reflectie op de mate van structureel overleg	2005-2008	pm	pm	rbe, rpl, publiekszaken, meno	rbe, rpl, publiekszaken, meno	stimuleringsbeleid	Ondernemersloket actief; Uitvoering Project Antwoord© onderdeel thema Vestigingsklimaat en dienstverlening; Structureel overleg met ondernemersverenigingen vindt plaats; instelling overleg bestuur GO!-B&W 3 x per jaar

7) Voor actiepunten 1.4 en 3.1 kan een beroep gedaan worden op subsidiëring vanuit de Provincie Zuid-Holland in het kader van de stimuleringsregeling (cultuur)toerisme (1.4) en kennis-economie (3.1).

	actief/ product	tijdvak / prioritering 2005-2010	financiële middelen 2005	financiële middelen 2006-2010	personele inzet 2005	personele inzet 2006-2010	Instrumenten	Opmerkingen
3.8	vergroten acquisitieactiviteiten	2007	-	-	-	rbe, projecten, communicatie	acquisitie- en promotiebeleid	Op basis van voortschrijdend inzicht meer inzet op behoud bestaande bedrijven/ werk-gelegenheid (slechts 2% alle verhuisbewegingen buiten de huidige vestigingsplaats/regio). Het opstellen Actieprogramma Economie Gouda 2014 en 2015 is in dit kader te bezien: verbeteren economische structuur van Gouda
3.9	vergroten aantal startende ondernemers in Gouda	2006	-	€ 15.000	-	rbe	stimulerings-, subsidie-, startersbeleid	Startersdag onderdeel thema Ondernemerschap en starters
3.10	verbreden en voortzetten project "wijk in bedrijf"	2005-2006	pm	pm	wijkontwikkeling, rbe, vastgoed	wijkontwikkeling, rbe, vastgoed	stimulerings-, investeringsbeleid	Het thema wijk-economie heeft op basis van een herprioritering van taken en krimp in personele EZ capaciteit minder aandacht gekregen.
3.11	uitdragen imago "aantrekkelijk ondernemen in Gouda"	2006	-	-	-	smg, communicatie, rbe, cenr	communicatie-, acquisitie- en promotiebeleid	Continue activiteit; Actieprogramma Economie Gouda 2014 en 2015 draagt hieraan ook bij.

FSC® C018958

colofon

uitgave: gemeente Gouda

foto's: John van Meeteren, Oscar van der Wijk

druk: Twigt Grafimedia

oplage: 50

© gemeente Gouda, januari 2014